

Jaarverslag leerstoel ouderenbeleid 2008

In het kort

De leerstoel wordt gefinancierd door de Provincie Noord-Brabant en de Universiteit van Tilburg en is ingericht om kennis over ouderenbeleid in te brengen in het universitaire onderwijs en om kennis over ouderenbeleid te ontwikkelen door het doen van wetenschappelijk onderzoek. De leerstoelhouder, René Schalk, verstrekt ook adviezen, bijvoorbeeld aan de Provincie Noord-Brabant, provinciale raad zorgvernieuwing psychogeriatric, kenniscentrum voor gezondheid en welzijn, denktank zilveren kracht, etcetera.

De hoofdlijnen in onderzoek van de Academische Werkplaats Ouderenbeleid zijn de thema's Organisatie van voorzieningen voor ouderen, Ouderen en werk en Factoren die welbevinden van ouderen bevorderen.

Bij het thema Organisatie en voorzieningen voor ouderen was een mijlpaal in 2008 het succesvol afronden van het project Solidariteit en altruïsme tussen generaties van Riet Hammen-Poldermans met de verdediging van het proefschrift 'Wie dan leeft wie dan zorgt?'. Dit onderzoek naar de bereidheid binnen en tussen generaties om wederzijdse verantwoordelijkheid te blijven dragen, materieel en immaterieel kreeg veel aandacht in de media. Daarmee werd de politieke en publieke discussie over dit onderwerp binnen het ouderenbeleid gevoed met nieuwe conceptuele modellen en onderzoeksgegevens en verfrissende ideeën die in de praktijk toepasbaar zijn.

Onderzoek over het thema Ouderen en werk werd internationaal gepubliceerd, bijvoorbeeld in het themanummer 'Ageing and careers: European research on long-term career development and early retirement' van het tijdschrift Career Development International. Daarnaast werden ideeën voor internationaal onderzoek verder uitgewerkt.

Aansluitend bij het thema Factoren die welbevinden van ouderen bevorderen werd in 2008 een start gemaakt met de "Seniorenbarometer". De seniorenbarometer is een onderzoek onder personen ouder dan vijftig jaar die toegang hebben tot internet. Het bureau Pro Aging en de academische werkplaats werken samen in de Seniorenbarometer. Een keer per jaar krijgen ongeveer 2000 senioren in een panel van Pro Aging een zeer uitgebreide vragenlijst over hun opvattingen over diverse onderwerpen en hun welzijn en gezondheid. Van de eerste meting in verschenen twee rapportages in 2008: Onderdeel 1: 'Mening over Overheid en Gemeenten', en onderdeel 2: 'Veiligheid en Wonen'. Vooral aan de resultaten van het tweede onderdeel werd door de landelijke media aandacht geschonken.

De langer lopende promotieonderzoeken (intergenerationeel samenwerken van jongeren en ouderen in teams in organisaties, vrijwilligersbemiddeling, de regierol van gemeenten in de Wmo, functiedifferentiatie in de zorg) boekten goede vooruitgang. Een voorbeeld van ander onderzoek is een onderzoek naar factoren die de deelname van geïsoleerde en eenzame ouderen aan een interventietraject beïnvloeden door studenten Organisatiewetenschappen.

Ook op het gebied van kennisuitwisseling vonden diverse activiteiten plaats. Het publiekssymposium van de academische werkplaats had dit jaar als thema “zorgsolidariteit” en werd in samenwerking met de Academische Werkplaats Chronische Zorg georganiseerd. Het drukbezochte symposium had een programma met lezingen en workshops rond dit thema.

Daarnaast is in het reguliere onderwijs van de faculteit aandacht besteed aan het onderwerp ouderenbeleid; de leerstoelhouder Ouderenbeleid heeft een hoorcollege en een aantal werkgroepen verzorgd voor masterstudenten Organisation Studies over het thema “Demographic developments”. Over dit onderwerp schreven de studenten een essay in de cursus “Societal developments and institutions”. De bachelorstudenten en keuzevakkers in de cursus Diversiteit in organisaties van de opleiding Personeelwetenschappen hoorden in een gastcollege over “Age diversity”.

Bovendien hebben René Schalk en Riet Hammen-Poldermans diverse lezingen gegeven.

Voor de leerstoel zijn op jaarbasis 372 uren beschikbaar. Dit aantal uren wordt verdeeld over onderzoek, onderwijs en advies. De leerstoelhouder besteedde in 2008 net als in voorgaande jaren veel meer tijd aan activiteiten binnen het kader van de leerstoel dan formeel beschikbaar is. Dit zou tot uiting moeten komen in een uitbreiding van het aantal uren voor de leerstoel. Het is niet gelukt om deze uitbreiding in 2008 te realiseren.